

Варчук Микола Ізотович (1912 – 1943), Герой радянського Союзу, підполковник, загинув у вересні 1943 року в бою під час визволення Роменщини, похований в Ромнах.

Народився Микола Ізотович Варчук 28 серпня 1912 року в селі Стецьки (нині Старокостянтинівського району Хмельницької області) у великій сім'ї селянина-бідняка Варчука Ізотія Івановича. У матері Федори було шестеро дітей Оксана, Євдокія, Михайло, Гаврило, Микола і Дмитро. Мати померла у 1916 році, потім у 1919 році помер і батько. Діти залишились на вихованні старшої сестри Оксани і її чоловіка. Старший брат Михайло у 1920 році закінчив місцеву школу і добровільно пішов у ряди Червоної Армії. В 1927 році він забрав молодших Миколу і Дмитра і влаштував у дитячий будинок. Микола, після виховання в дитячому будинку, закінчив авіаційне училище і став військовим льотчиком. Служив у Москві, а в 1932 році – на Далекому Сході і одночасно навчався у школі вищого пілотажу. У 1933 році з відзнакою закінчив Качинську військову авіаційну школу льотчиків. У 1938 році старший лейтенант М. І. Варчук брав участь у боях біля озера Хасан і за бойові заслуги був нагороджений орденом Червоного Прапора.

З перших днів Великої Вітчизняної війни Микола Ізотович у лавах діючої армії. Командуючи ескадрильєю 176-го винищувального авіаційного полку 207-ї винищувальної авіаційної дивізії, воював на Південному фронті. Перший ворожий літак - винищувач Me-110 - був ним збитий 15 жовтня 1941 року. За період війни провів 380 бойових вильотів, брав участь у 51 повітряному бою, в яких особисто збив 14 літаків противника і в групових повітряних боях - 9 літаків.

Загинув герой під час випробування нової бойової машини 21 вересня 1943 року.

Бойові заслуги Варчука відзначені орденом Великої Вітчизняної війни I ступеня, двома орденами Червоного прапора, орденом Леніна. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 28 вересня 1943 року за зразкове виконання бойових завдань, командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і проявлені при цьому мужність і героїзм, підполковнику Миколі Ізотовичу Варчуку присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Похований Микола Ізотович на площі міста Ромни по вулиці Горького. Ось окремі рядки листа про загибель героя. "...І він полетів у бій. А через півгодини його літак знову з'явився над аеродромом. І Варчук починає виконувати горизонтальну "бочку" (літак обертається навколо своєї осі). Здійснив одну, другу, а третя стала фатальною. Літак зачепився крилом за землю і відбулася катастрофа, в якій і загинув Микола Ізотович...".

Ім'ям Героя названа вулиця в місті Ромни. На Алеї Героїв встановлено пам'ятний стенд М. І. Варчука.